

[Stats- og udenrigsministeren.]

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen kritiserede i sit indlæg regeringen for, at den efter hans skøn ikke havde dannet sig en selvstændig mening eller udfoldet noget initiativ i nedrustningsspørgsmålet.

I sommerens løb førtes der, som det vil vides, forhandlinger i det af De Forenede Nationer nedsatte underudvalg, i hvilket USA, Storbritannien, Frankrig, Canada og Sovjetunionen er repræsenteret. I dette underudvalg fremsatte vestmagterne i slutningen af august et samlet forslag om kontrolleret nedrustning af såvel de konventionelle styrker som med hensyn til kernevåben. Det er regeringens opfattelse, at dette samlede vestlige nedrustningsforslag på væsentlige punkter kom Sovjetunionen i møde, og at det i det hele var et velegnet og rimeligt grundlag for en videre drøftelse. Forslaget blev imidlertid ikke accepteret af Sovjetunionen, og nedrustningsproblemerne er nu optaget til debat i De Forenede Nations plenarforsamling.

Det må stå klart for alle med sund politisk dømmekraft, at forsøg på at løse de politiske vanskeligheder, som nedrustningsspørgsmålet indebærer, i første række er et anliggende mellem stormagterne, der besidder kernevåben og andre masseødelæggende våben. Andre lande kan, som Danmark også har gjort det, yde deres støtte til at finde frem til en rimelig og forsvarlig løsning og fremhæve det nødvendige heri, men vi må erkende, at det afgørende ord ligger hos stormagterne.

Det er regeringens håb, at der under de forhandlinger, der nu finder sted i De Forenede Nationer, vil vise sig mulighed for at nå frem til enighed om i hvert fald et sådant første skridt til en almindelig nedrustning, og regeringen vil fortsat med største agtpågivenhed og interesse følge De Forenede Nations bestræbelser i dette spørgsmål. Selv vil vi gennem vor delegation til FN virke for positive skridt.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen fremkom også med en bemærkning om, at

regeringen favoriserede samarbejdet i NATO fremfor samarbejdet i De Forenede Nationer. Denne betragtning er selvfølgelig fuldstændig urigtig. Regeringen har ydet og vil fremdeles yde sin fulde støtte til arbejdet i De Forenede Nationer, men dette forhindrer ikke, at vi samtidig hermed bevarer vort nære samarbejde med andre medlemmer af Atlantpagten.

Det ærede medlem var meget interesseret i de militære øvelser, de forsvarsmæssige øvelser, der har været afholdt i efteråret, og navnlig interesseret i udgifterne. Jeg kan sige, at udgifterne til disse øvelser knytter sig til de genindkaldelser, som har fundet sted, og omkostningerne hertil var jo på forhånd beregnet i forsvarsbudgettet. Jeg vil regne med, at de samlede udgifter til genindkaldelserne og derunder den mindre udgift til øvelserne vel tilsammen andrager mellem 8 og 10 mill. kr.

Regeringen hilser med glæde den, må jeg bruge udtrykket afspænding, der er indtrådt i den offentlige debat om de europæiske markedsplaner. Jeg tror, at vi alle meget stærkt føler det ansvar, som er forbundet med en kommende afgørelse i denne store sag. Jeg mærkede det stærkest hos det ærede medlem hr. Aksel Møller, og jeg kan for mit eget vedkommende i fuldeste mål bekræfte, at jeg føler dette ansvar som et meget stort, og jeg har ikke noget imod at tilføje som et tyngende ansvar.

Det er min overbevisning, at det vil være til den største gavn for landet, dersom behandlingen af denne sag løftes op over de partipolitiske hensyn, således at en afgørelse kan træffes efter sober overvejelse af alle foreliggende muligheder og ud fra en bedømmelse af, hvad der er til gavn for landet som helhed, både ud fra økonomiske, politiske og andre hensyn; der er nemlig flere hensyn end et enkelt at tage i denne sag. Jeg vil derfor slutte mig til det ærede medlem hr. Aksel Møllers udtalelser om nødvendigheden af et sammenhold i folketinget om disse for landet så betydningsfulde spørgsmål.